Ο **πολιτικός φιλελευθερισμός** αναδεικνύει το νέο ευρύ πεδίο των δικαιωμάτων που έχει ο πολίτης ως άτομο. Αυτό δημιουργεί μια νέα ισορροπία μεταξύ κράτους, αγοράς και κοινωνίας με τρία βασικά χαρακτηριστικά(Υπ.13):

• Λιγότερο κράτος (διοικητική αποκέντρωση και ποιοτική αναβάθμιση)/ επανίδρυση.

• Ρύθμιση της αγοράς με βάση την κοινωνική συνοχή.
• Περισσότερη συμμετοχή.

Δύο είναι τα κύρια κριτήρια που προτάσσουν οι υποστηρικτές της συμμετοχικής δημοκρατίας (Υπ.15):

• Αμεσότητα της συμμετοχής.

• Διαβούλευση στη διαμόρφωση πολιτικής απόφασης.

Πώς επιτυγχάνεται η συμμετοχή

1. Δημοψηφίσματα
2. Η Δημοκρατία σε τοπικό επίπεδο – Αποκέντρωση
3. Ηλεκτρονική δημοκρατία
4. Διαβούλευση και διαμόρφωση συλλογικής γνώμης
5. Ενδιάμεσοι θεσμοί - Μ.Κ.Ο.

Η δημιουργία ενός θεσμικά ενδιάμεσου «τρίτου τομέα» αποτελεί ανάχωμα απέναντι στην κρατική αυθαιρεσία και την επικυριαρχία μιας κερδοσκοπικής λογικής σε όλες τις εκδηλώσεις (Υπ.28). Πολλές φορές, βέβαια, οι Μ.Κ.Ο. αντί να προασπίσουν την αυτοτέλεια και την ανεξαρτησία της δράσης τους απέναντι στο κράτος, τα κόμματα και τα οικονομικά συμφέροντα, γίνονται υποκατάστατά τους με υπόγειες χρηματοδοτήσεις ή υποκατάστατα μιας συγκεκαλυμμένης κερδοσκοπικής δραστηριότητας.

Στην Ελλάδα, οι Μ.Κ.Ο. λειτουργούν με ποικίλες μορφές του αστικού δικαίου ως σωματεία, ιδρύματα, ενώσεις προσώπων, ακόμη και ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, αλλά και ως εταιρείες κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα (Υπ.29).

αρνητικές συνέπειες από τη δράση τους.

1. Η διατήρηση των κεκτημένων ακόμη και εάν αυτά είναι αρνητικά για το γενικό συμφέρον.
2. Κυβερνητική απραξία και αναβλητικότητα στην αντιμετώπιση εκρηκτικών προβλημάτων για να μην θιγούν συμφέροντα ομάδων πίεσης.
3. Η άρνηση της κοινωνικής αλληλεγγύης και η μετακύλιση του κόστους σε άλλες ομάδες.
4. Η αλλοίωση του συσχετισμού των δυνάμεων εξαιτίας της ανισότητας στα μέσα οργάνωσης και επιρροής.
5. Η διάβρωση και η παράκαμψη του κοινοβουλίου και η αποσύνθεση του γενικού συμφέροντος (Υπ.31).

ενδυνάμωσης των υπαρχόντων κομματικών και αντιπροσωπευτικών θεσμών με μεθόδους που εξασφαλίζουν διαφάνεια, καθώς και έτερων επιμέρους διαρθρωτικών βελτιώσεων, προκειμένου να επιτευχθεί αποτελεσματικότερα ο στόχος της εμβάθυνσης του δημοκρατικού συστήματος διακυβέρνησης σε εθνικό επίπεδο.

Τίποτα δεν φαίνεται ικανό να υποκαταστήσει την καθολική ψηφοφορία και τους δοκιμασμένους θεσμούς που πηγάζουν από αυτήν, καθώς είναι οικουμενικά αποδεκτό πως μόνο αυτή έχει την μαγική ικανότητα να εξισώνει πράγματι, έστω τεχνητά και στιγμιαία, όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από τα ιδιαίτερά τους χαρακτηριστικά. Η ισότιμη συμμετοχή που αποτελεί την πεμπτουσία της δημοκρατίας, είναι ιδιότητα που διασφαλίζεται σε απόλυτο βαθμό, στις σύγχρονες κοινωνίες, μόνο μέσω της λειτουργίας της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας (Υπ.34).